

Teisipäev, 23. september 2008

29. tervitab komisjoni kavatsust parandada ettevõtete ja kodanike esitatavate päringute ja kaebuste filtreerimist SOLVITI ja teiste siseturu abiteenuste kaudu, et kindlustada nende viivitamatu suunamine õige haldusorgani poole, olenemata sellest, millise võrgustiku kaudu need päringud või kaebused esitati; rõhutab, et SOLVITiga seotud kogemused tuleks kaasata poliitika koostamisse riiklikul ja ELi tasandil, tehes vajadusel struktuurilisi või regulatiivseid muudatusi;

30. kutsub komisjoni koostöös parlamendi ja nõukogu eesistujariigiga korraldama igal aastal siseturu foorumit liikmesriikide ja teiste sidusrühmade osavõtul, et selgemini pühenduda õigusaktide nõuetekohasele ja õigeaegsele rakendamisele ning luua keskkond võrdlusnäitajate analüüsimiseks ja parimate tavade vahetamiseks;

31. kutsub nõukogu üles rohkem tähtsustama siseturuga seotud küsimusi, luues selleks otstarbeks kas eraldi nõukogu koosseisu või seades need ülimaks prioriteediks olemasolevas konkurentsiküsimustega tegelevas nõukogus;

32. tuletab meelde oma eespool nimetatud resolutsiooni ühtse turu läbivaatamise kohta, milles nõuti komisjonilt „siseturu testi” koostamist; kutsub komisjoni üles võtma meetmeid sellise testi sisseviimiseks;

Siseturg ja tarbijaturgude tulemustabelid

33. on seisukohal, et nii siseturu tulemustabel kui ka tarbijaturgude tulemustabelid aitavad mõlemad siseturgu kodanike ja tarbijate huvides täiustada;

34. tervitab komisjoni kavatsust parema teabevahetusega siseturu tagamiseks ning on seisukohal, et mõlemad tulemustabelid on olulised sammud selles suunas;

35. rõhutab, et kuigi need tulemustabelid on omavahel seotud ja nende ühtse edasiarendamise edendamine on oluline, on need suunatud erinevatele adressaatidele, mistõttu peavad toimima eraldi ja kasutama erinevaid näidikute kogumeid;

36. on seisukohal, et mõlema tulemustabeli kohandamiseks siseturul toimuvate muutustega tuleb korrapäraselt läbi vaadata nende vahelised seosed ja kasutatavad näidikud;

*
* *

37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Õpetajahariduse kvaliteedi parandamine

P6_TA(2008)0422

Euroopa Parlamendi 23. septembri 2008. aasta resolutsioon õpetajahariduse kvaliteedi parandamise kohta (2008/2068(INI))

(2010/C 8 E/03)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 3 lõike 1 punkti q ning artikleid 149 ja 150;

— võttes arvesse komisjoni teatist „Õpetajahariduse kvaliteedi parandamine” (KOM(2007)0392) ja sellega seotud komisjoni talituste töödokumente (SEK(2007)0931 ja SEK (2007)0933);

Teisipäev, 23. september 2008

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsust nr 1720/2006/EÜ, millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal ⁽¹⁾, mis hõlmab erieesmärki parandada õpetaja-koolituse kvaliteeti ja Euroopa mõõdet (artikli 17 lõike 2 punkt e);
 - võttes arvesse kaheksat võtmepädevust, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes – Üleeuroopaline lähteraamistik ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kümneaastast tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010” ja eriti eesmärki 1.1 „Õpetajate ja koolitajate hariduse ja koolituse parandamine” ⁽³⁾, samuti sellele järgnenud ühiseid vahearuandeid selle rakendamise edusammude kohta;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu mitmekeelsuspoliitikat ja komisjoni kõrgetasemelise töörühma aruannet mitmekeelsuse kohta (2007);
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 23.–24. märtsi 2000. aasta Lissaboni erakorralise kohtumise eesistuja järeldusi;
 - võttes Euroopa Ülemkogu 2002. aasta märtsi Barcelona kohtumise eesistuja järeldusi, milles kiideti heaks muu hulgas õpetajate ja koolitajate hariduse ja koolituse parandamise konkreetset eesmärki;
 - võttes arvesse nõukogu 5. mai 2003. aasta järeldusi Euroopa keskmise soorituse võrdlustasemete kohta hariduse ja koolituse valdkonnas (normtasemed) ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse hariduse, noorte ja kultuuri nõukogu 15.–16. novembri 2007. aasta istungil vastu võetud järeldusi ja eelkõige järeldusi õpetajahariduse kohta ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse OECD iga kolme aasta tagant läbiviidavat PISA (rahvusvaheline õpilaste hindamise programm) uuringut ja aruannet pealkirjaga „Õpetajad on olulised: Tõhusate õpetajate töölemealitamine, nende arendamine ja töölhoidmine (2005)”;
 - võttes arvesse aruannet „Kuidas on parimate tulemustega koolisüsteemidest saanud parimad” (McKinsey & Co, september 2007);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 2007. aasta veebruaris avaldatud uuringut pealkirjaga „Kehalise kasvatusel olukord ja selle tulevikuväljavaated Euroopa Liidus”;
 - võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni spordi rolli kohta hariduses ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A6-0304/2008),
- A. arvestades, et kõrge kvaliteediga haridus ja koolitus on mitmekesistanud kasu, mida saadakse lisaks töökohtade loomisele ja konkurentsivõime edendamisele, ja need on elukestva õppe tähtsad osad;
- B. arvestades vajadust kasvatada inimesi, et nad oleksid iseseisvad, haritud ja pühendunud ühtsele ühiskonnale, ning arvestades, et õpetamise kvaliteet on globaliseerivas maailmas väga oluline tegur Euroopa Liidu sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse ning töökohtade loomise, konkurentsivõime ja kasvupotentsiaali edendamise seisukohalt;

⁽¹⁾ ELT L 327, 24.11.2006, lk 45.⁽²⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.⁽³⁾ EÜT C 142, 14.6.2002, lk 7.⁽⁴⁾ ELT C 134, 7.6.2003, lk 3.⁽⁵⁾ ELT C 300, 12.12.2007, lk 6.⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0503.

Teisipäev, 23. september 2008

- C. arvestades, et Euroopa Sotsiaalfond võib mängida olulist rolli hariduse ja koolituse arendamises, aidates kaasa paremale õpetajaharidusele;
- D. arvestades, et õpetajakoolituse kvaliteet peegeldub haridustavas ning avaldab otsest mõju mitte ainult õpilaste teadmiste tasemele, vaid ka nende isiksuse kujunemisele, eriti nende koolikogemuse esimestel aastatel;
- E. arvestades, et õpetajad peavad toime tulema järjest suuremate probleemidega, sest õpikeskkonnad muutuvad keerulisemaks ja ebaühtlasemaks; arvestades, et nende probleemide hulka kuuluvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengud, sotsiaalse ja perestruktuuri muutused, paljude koolide erineva taustaga õpilaste mitmetahuline kooslus, mille on kaasa toonud suurenenud sisseränne, multikultuuriliste ühiskondade tekkimine, koolide autonoomsuse suurenemine, mille tagajärjel suurenevad ka õpetajate kohustused, ning vajadus pöörata rohkem tähelepanu üksikute õpilaste õpivajadustele;
- F. arvestades, et kõrge kvaliteediga õpetajaharidus ja õpilaste väga head tulemused on selges ja positiivses korrelatsioonis;
- G. arvestades, et teabe pakkumise suurenemise ja käimasoleva digiteerimise tõttu tuleb arendada suutlikkust massiteabevahendite ja nende sisu tõhusaks kasutamiseks vastavalt isiklikele eesmärkidele ja vajadustele, ning arvestades, et meediaharidus on üks pedagoogilise lähenemisviisi vormidest massiteabevahenditele, mis peaks võimaldama arendada kasutajatel välja kriitilise ja läbimõeldud lähenemisviisi massiteabevahendite kasutamisel;
- H. arvestades, et rohkem kui 80 % algklasside õpetajatest ja 97 % eelkooliõpetajatest Euroopa Liidus on naised, samas kui keskkoolihariduses on nende osakaal üksnes 60 %;
- I. arvestades, et õpetajahariduse kvaliteet võib mõjutada kooli poolelijätjate osakaalu ja vanemate õpilaste lugemisoskust;
- J. arvestades, et eelkooli- ja algharidusel on laste edasiste õpitulemustele erakordselt tähtis mõju;
- K. arvestades, et kuigi üle kogu liidu on kasutusel üle 27 erineva õpetajakoolituse süsteemi, on õpetajate ees seisvad probleemid sellele vaatamata põhimõtteliselt ühesugused kõikides liikmesriikides;
- L. arvestades, et õpetamine on kutsumusamet, kus tööga rahulolu kõrge tase on hea personali töö hoidmiseks väga tähtis;
- M. arvestades, et vastutuse andmine haridusalase tegevuse eest üksnes õpetajatele oleks ebaõiglane; arvestades vajadust rõhutada, et õpetajate oskus pakkuda nõuetekohast haridust kõigile oma õpilastele, luua keskkond, kus kõik suudavad koos eksisteerida, ja vähendada vägivaldset käitumist on tihedalt seotud tingimustega, kus nad õpetavad, olemasolevate toetusvahenditega, õpiraskustega õpilaste arvuga klassis, koolide sotsiaalse ja kultuurilise keskkonnaga, perede koostööga ja saadava sotsiaalse toega; arvestades, et õpetajate pühendumus sõltub suurel määral ühiskonna panustamisest haridusse ning mõlemad tegurid mõjutavad teineteist parema õpetamise huvides;
- N. arvestades, et tuleb püüda kasutada kõiki võimalusi selle tagamiseks, et kõik õpetajad tunneksid, et nende elukutset tunnustatakse ja hinnatakse, arvestades, et suur osa ametialasest identiteedist sõltub sellest, kuidas ühiskond seda tajub;
- O. arvestades, et parimate tulemustega inimeste huvi äratamine õpetajakutse vastu nõuab sotsiaalse tunnustamise, staatuse ja tasustamise samasugust taset;
- P. arvestades, et õpetajatel on tähtis sotsiaalne ja arendav roll, mis ületab traditsiooniliste ainete piirid, ja neil võib olla eeskujuna oluline roll;

Teisipäev, 23. september 2008

- Q. arvestades, et EÜ asutamislepingus, eriti artiklis 13 on sätestatud eesmärk „võrdsed võimalused kõigile”, mis on õiguslikuks alguseks võitlusel diskrimineerimise vastu soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel;
- R. arvestades, et koolide kvaliteet sõltub suurel määral nende kavade ja juhtimisega seotud autonoomsuse tasemest;
- S. arvestades, et kehalise kasvatuse õpetajate asjakohane kutsekvalifikatsioon mängib väga olulist rolli laste füüsilises ja vaimses arengus ning nende julgustamisel, et nad võtaksid omaks tervisliku eluviisi,
1. avaldab tugevat toetust uurimistulemusele, et õpetajahariduse kvaliteedi tõstmine parandab oluliselt õpilaste tulemusi;
 2. on seisukohal, et laiem ja parem kvaliteediga õpetajahariduse andmine koos poliitikaga, mille eesmärk on tööle võtta parimad õpetajakandidaadid, peaks olema kõikide haridusministeeriumide prioriteet;
 3. on arvamisel, et täiendavad hariduskulud tuleks suunata valdkondadesse, mis aitavad õpilaste tulemuste parandamisele kõige rohkem kaasa;
 4. rõhutab, et liikmesriigid peavad osutama suuremat tähelepanu õpetajakoolitusele ja eraldama sellele rohkem vahendeid, kui eesmärgiks on Lissaboni strateegia „Haridus ja koolitus 2010” eesmärkide edukas täitmine, nimelt hariduse kvaliteedi tõstmine ja elukestva õppe tugevdamine terves liidus;
 5. soovib tungivalt edendada õpetajate pidevat ja ühtset tööalast enesetäiendamist kogu tööea jooksul; soovib, et kõikidel õpetajatel oleks korrapärased akadeemilised, tööalased ja rahalised võimalused, näiteks riiklikud stipendiumid, oma oskusi, kvalifikatsiooni ja pedagoogilisi teadmisi parandada ja ajakohastada; on seisukohal, et nimetatud koolitusvõimalused tuleb struktureerida nii, et kvalifikatsioone tunnustataks kõikides liikmesriikides;
 6. rõhutab vajadust tugevdatud riikidevahelise dialoogi ja kogemuste vahetamise järele, eriti pideva tööalase enesetäiendamise pakkumise ja tõhususe osas eel- ja keskkooli õpetajate hariduse valdkonnas;
 7. nõuab tungivalt erilise tähelepanu pööramist uute õpetajate esmassele sisseelamisele; toetab toetusvõrkude ja mentorlusprogrammide arendamist, mille kaudu tõendatud töökogemuse ja suutlikkusega õpetajad võivad mängida võtmerolli uute kolleegide koolitamisel, eduka tööea jooksul omandatud teadmiste jagamisel, meeskonnaõppimise edendamisel ja uute töötajate töölt lahkumise vastu võitlemisel; on veendunud, et õpetajad võivad koos töötades ja õppides aidata parandada kooli tulemusi ja üldist õpikeskkonda;
 8. palub liikmesriikidel tagada, et kui keskendutakse endiselt parimate õpetajate töölevõtmisele ja tööle hoidmisele, eriti õpetajaameti piisavalt ligitõmbavaks muutmise abil, esindaks õpetajaskonna koosseis kõikidel koolihariduse tasanditel ühiskonna sotsiaalset ja kultuurilist mitmekesisust;
 9. toob esile tiheda seose, mis on õpetamise atraktiivsuse ja heade ametis edenemise väljavaadete ning motiveerituse, väga heade tulemustega õpetajate ja juba töötavate õpetajate eduka töölevõtmise vahel; soovib tungivalt liikmesriikidel võtta täiendavaid meetmeid, et tekitada õpetamise kui elukutse vastu huvi kõige paremate lõpetajate seas;
 10. rõhutab, et eriti oluline on soolise võrdsuse poliitika; rõhutab samuti, et oluline on tagada eel- ja algkooli õpetajate kvaliteet ja, et nad saaksid oma ülesannete täitmiseks vajalikku asjakohasel tasemel sotsiaalset ja kutselist tuge;

Teisipäev, 23. september 2008

11. tunnistab õpetajate jätkuva osaluse tähtsust töö- ja arutelurühmades, mis on seotud nende õpetamistegevusega; usub, et nimetatud tööd peavad toetama mentorid ja haridusvaldkonna ametiasutused; on seisukohal, et osalemine kriitilises järelemõtlemisses õpetamisprotsessi üle peaks süstemaatiliselt looma suuremat huvi õpetajate töökohustuste vastu ja seega parandama nende tulemusi;

12. nõuab kindlalt, et koolil peab olema oluline roll laste ühiskondlikus elus ja hariduses, samuti neile teadmiste ja oskuste andmisel demokraatlikus ühiskonnas osalemiseks; rõhutab, et õpetajatele tõhusate pedagoogiliste koolitusmeetodite väljatöötamisse on vaja kaasata kvalifitseeritud, pädevad ja kogenud õpetajad;

13. kutsub liikmesriike üles tagama, et riiklikus haridussüsteemis tohivad kehalise kasvatus tunde anda üksnes nõuetekohaselt kvalifitseeritud kehalise kasvatus õpetajad;

14. juhib tähelepanu suurtele erinevustele õpetajate keskmise palga vahel mitte ainult liikmesriikides, vaid ka võrreldes riikide keskmise sissetuleku ja sisemajanduse kogutoodanguga ühe elaniku kohta; usub, et õpetajad on väärt head palgapaketti, millega kajastataks nende tähtsust ühiskonnas, ning kutsub üles võtma meetmeid, et hoida ära parimate õpetajate siirdumist paremini tasustatud töökohtadele erasektoris, eelkõige teadus- ja tehnoloogiavaldkonnas;

15. rõhutab, et õpetajad peaksid olema paremini valmistunud toimetulekuks neile esitatud paljude uute nõudmistega; tunnistab probleeme, kuid ka võimalusi, mida info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengud õpetajatele tekitavad; toetab info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaalase hariduse esmatähtsust alus- ja järelkoolituses, et tagada ajakohased teadmised viimaste tehnoloogiaarengute ning nende rakenduste kohta haridusvaldkonnas ja et õpetajatel oleksid vajalikud oskused nende kasutamiseks õppetöös;

16. on arvamisel, et koolituse eesmärk peaks muu hulgas olema pakkuda õpetajatele uuenduslikku raamistikku, mida nad vajavad keskkonnaperspektiivi süvalaiendamiseks oma tegevusse ja uutesse teemavaldkondadesse; pooldab kohalikke seminare, mille eesmärk on vastata konkreetsetes kontekstis tuvastatud vajadustele, ning kursuseid, mis on mõeldud vastava asutuse töötajatele eesmärgiga rakendada konkreetseid projekte, mille puhul arvestatakse nende vajadusi ja nende konkreetset konteksti;

17. rõhutab, et õpetajate liikuvuse, parema koostöö ja rühmatöö abil saaks parandada õpetamismeetodite loovust ja uuenduslikkust ning hõlbustaks õppimist, mis põhineb parimatel tavadel;

18. kutsub komisjoni üles suurendama rahalisi vahendeid, mida saab kasutada õpetajahariduse toetamiseks elukestva õppe programmi abil ja eriti õpetajate vahetamiseks naaberriikide ja -piirkondade koolide vahel; rõhutab, et liikuvus hõlbustab õpetamisega seotud ideede ja parimate tavade levimist ning parandab võõrkeelte oskust ja teadlikkust teistest kultuuridest; rõhutab, et õpetajad peaksid kasutama paremaid keeleõppimisvõimalusi kogu tööea jooksul, mis muu hulgas suurendab nende võimalusi osa saada liidu liikuvusprogrammidega pakutavatest võimalustest;

19. nõuab meediaõpingute esmatähtsaks seadmist õpetajakoolituses ning meediaõpingute moodulite kohustuslikuks muutmist õpetajate alushariduses;

20. rõhutab Comeniuse ja Comenius-Regio koolide partnerluse programmi olulist rolli õpetajate liikuvuse raames;

21. avaldab tugevat toetust võõrkeelte õppimisele alates väga noorest east ja keeletundide lisamisele kõikidesse algastme õppekavadesse; rõhutab, et piisavad investeeringud võõrkeeleõpetajate töölevõtmisse ja koolitusse on selle eesmärgi saavutamiseks väga tähtis;

22. rõhutab, et iga õpetaja peaks olema eeskujuks oma keele väga hea oskusega, kuna see on oluline vahend mõtete korrektseks edastamiseks ja lihtsustab õpilastel ülejäänud ainete õppimist, arendades samas nende suhtlemisoskust, mis on üha olulisem tegur mitmes kutsetevõttes;

Teisipäev, 23. september 2008

23. rõhutab vajadust selle järele, et kõikides liikmesriikides oleks õpetajatel tunnistus selle kohta, et nad valdavad vähemalt ühte võõrkeelt;
24. nõuab meediapädevuse edendamist koolis, täiskasvanukoolituses ja õpetajate kaugõppes meediaõpingute ja elukestva õppe raames koostöö abil ametiasutuste ja erasektori vahel;
25. rõhutab, et miski ei asenda aega, mida õpetaja veedab klassiruumis koos õpilastega, ja on mures selle pärast, et kasvav haldus- ja paberitöö võivad õpetamiseks ja tundideks ettevalmistamise aega vähendada;
26. nõuab kodanikuõpetuse muutmist kohustuslikuks aineks õpetajakoolituses ja koolides, et õpetajatel ja õpilastel oleksid vajalikud teadmised kodanikuõigustest ja -kohustustest ja Euroopa Liidust ning nad oskaksid analüüsida ja kriitiliselt hinnata teemakohast poliitilist ja sotsiaalset olukorda ning arenguid;
27. on seisukohal, et igal koolil on ainulaadne side kohaliku kogukonnaga ja koolijuhtidel peaksid olema suuremad otsustamisvõlgitused, mis võimaldaks neil edukalt lahendada nende keskkonnale iseloomulikke haridusprobleeme ja õpetamisnõudeid koostöös vanemate ja kohaliku kogukonna sidusrühmadega; rõhutab, et äärmiselt mitmekesise taustaga siserändajate saabumise tõttu tuleb õpetajaamet muuta eriti teadlikuks kultuuridevahelistest probleemidest ja arengutest, mitte üksnes koolis, vaid ka peredes ja nende vahetus kohalikus keskkonnas, kus mitmekesisus on väga suur;
28. rõhutab Comeniuse programmi väga kasulikku mõju õpetajatele ja selle olulisust väikestele kogukondadele, eriti sotsiaalselt ja majanduslikult mahajäänud piirkondadele, kuna sellega edendatakse kaasatust ja suuremat teadlikkust Euroopa mõõtmel kohta hariduse valdkonnas;
29. tunneb heameelt liikmesriikide kokkuleppe üle teha koostööd õpetajahariduse poliitika koordineerimise suurendamiseks, eelkõige avatud koordineerimismeetodi abil; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid täielikult seda võimalust üksteiselt õppida ja nõuab, et Euroopa Parlamendiga konsulteeritaks selle valdkonna ajakava ja arengute osas;
30. rõhutab vajadust parema õpetajakoolituse statistika järele kogu liidus, et soodustada teabevahetust, tihedamat koostööd ja parimate tavade vahetust; teeb ettepaneku, et liikmesriigid kehtestaksid koostöös komisjoniga süsteimid, millega tagatakse eelkooli-, alg- ja keskkooliõpetajate hariduse võrreldavate andmete kerge kättesaadavus;
31. on seisukohal, et koolivägivalla vastu võitlemiseks on oluline saavutada tihedam koostöö õppealajuhatajate ja lapsevanemate vahel ning luua vahendid ja kord selle nähtuse vastu tõhusalt võitlemiseks;
32. rõhutab sootundliku õpetamise ja soolise aspekti olulisust õpetajakoolituses;
33. kutsub komisjoni üles levitama liikmesriikide parimate tavade mudeleid, mis parandavad üldisi elus toimetuleku oskusi kooliprojektide kaudu, näiteks tervislik toitumine ja sport, kodundusõpe ja eraisiku finantsplaneerimine;
34. kutsub liikmesriike üles lisama õpetajakoolitusse konfliktilahendamise programme, et õpetajad õpiksid uusi strateegiaid igasuguste klassiruumis toimuvate konfliktide lahendamiseks ning ka vägivalla ja agressiooniga toimetulekuks;
35. kutsub liikmesriike üles lisama õpetajakoolitusse põhiteadmisi Euroopa Liidu, selle institutsioonide ja nende toimimisviisi kohta ning korraldama õpetajatele-praktikantidele otstarbekaid külastusi Euroopa Liidu institutsioonidesse;
36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, OECD-le, Unescole ja Euroopa Nõukogule.
-